

УПОВНОВАЖЕНИЙ Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298 7033

Голові Державної судової
адміністрації України
Олексію САЛЬНІКОВУ

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини»)

Статтею 3 Конституції України визначено, що людина, її життя і здоров'я є найвищою соціальною цінністю.

Права і свободи людини і громадянина закріплено у Розділі II Конституції України та, відповідно до статті 22 Основного Закону України, не є вичерпними, гарантуються і не можуть бути скасовані.

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина, метою якого є:

захист прав і свобод людини і громадянина, проголошених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами України;

додержання та повага до прав і свобод людини і громадянина у відносинах, що виникають між юридичними особами публічного та приватного права, а також фізичними особами, які перебувають на території України, у випадках, передбачених окремим законом;

запобігання порушенням прав і свобод людини і громадянина або сприяння їх поновленню;

сприяння приведенню законодавства України про права і свободи людини і громадянина у відповідність до Конституції України, міжнародних стандартів у цій сфері.

Мною, на підставі статей 13 та 19-1 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», при здійсненні парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захисту прав кожного на території України, виконанням функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання виявлено грубі порушення прав людини на захист від катувань та інших

жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання у діяльності Заводського районного суду м. Запоріжжя.

Під час відвідування, всупереч вимогам Конституції України, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, Загальної декларації прав людини, Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, Закону України «Про попереднє ув'язнення», Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26 травня 2015 року № 613/785/5/30/29/67/68 (далі – Інструкція), Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», було встановлено наступні порушення:

недотримання вимог Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, а саме, у Заводському районному суді м. Запоріжжя, в одному із залів судових засідань, використовується металева клітка для обвинувачених. З урахуванням рішення Європейського суду з прав людини у справі «Свинаренко і Сляднєв проти Росії» було визнано, що тримання осіб у металевих клітках в залі суду без Вироку суду, який би набрав законної сили, є порушенням статті 3 Європейської конвенції з прав людини (заборона катування);

конвойне приміщення облаштоване трьома окремими камерами для перебування ув'язнених, що дозволяє окреме перебування чоловіків і жінок, дітей і дорослих. Проте, розміри камер для підсудних (засуджених, адмінарештованих) мають площу значно менше норми. Кожна з таких камер повинна бути не менше ніж 4 м² (пункт 6.5.1. ДБН В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди»);

для спеціального автотранспорту варті та посадки (висадки) обвинувачених (підсудних), засуджених (з урахуванням існуючих технічних характеристик) спеціальний бокс та обладнана огорожена стоянка для спеціального автотранспорту варті відсутні. Спеціальний конвойний транспорт здійснює посадку (висадку) обвинувачених (підсудних), засуджених з іншого боку будівлі у дворі загального користування поруч з житловою багатоповерхівкою, що є порушенням пункту 14 Інструкції;

у порушення вимог ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення» будівля суду не оснащена пандусом та кнопкою виклику співробітників. Маломобільні групи населення не в змозі без сторонньої допомоги потрапити до перепускного пункту першого поверху будівлі суду через наявність сходів.

Наведені порушення у разі невжиття заходів до їх негайного усунення можуть призвести до дискредитації держави Україна серед країн – членів Організації Об'єднаних Націй, беручи до уваги зобов'язання кожної з таких держав, згідно зі статтею 55 Статуту ООН, сприяти загальній повазі та додержанню прав людини й основних свобод.

Виявлені порушення безпосередньо впливають на додержання прав і свобод людини і громадянина, закріплених в статті 25 Загальної декларації прав людини,

статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, статтях 21, 28, 59 Конституції України.

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина і недопущення їх у подальшому, керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

ПРОШУ:

1. Розглянути подання та вжити заходів, спрямованих на усунення виявлених порушень, зокрема:

1.1. забезпечити дотримання вимог чинного законодавства України Заводським районним судом м. Запоріжжя, з метою приведення його приміщень до вимог тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26 травня 2015 року № 613/785/5/30/29/67/68 та ДБН України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди»;

1.2. демонтувати металеву клітку для обвинувачених, як того вимагає Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

2. Повідомити про результати розгляду подання та вжиті заходи у місячний строк.

3. Звернути увагу, що відмова органів державної влади, їх посадових і службових осіб від співпраці, а також умисне приховування або ненадання неправдивих даних, будь-яке незаконне втручання в діяльність Уповноваженого з метою протидії передбачають відповідальність згідно з чинним законодавством.

**Уповноважений Верховної
Ради України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Карпенко І., 0975850110

